

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 27 (1764) 1991 m. liepos mėn. 16 d.

XXXVI METAI

Melbourne

KRUVINAS KARAS PRIEŠ LIETUVĄ

Sausio tryliktosios naktį prie Vilniaus televizijos bokšto stovėję žmonės suvokė, kokį istorinį išbandymą, jiems skiria likimas. Pasitraukti - reikė pralaimėti. Todėl nesitraukė. Laimėjo žmonės prieš nužmogėjusius maniakus, ginkluotus pačiais moderniaisiais ginklais. Barbarų nervai neišlaikė prieš Lietuvą pradėto psichologinio karo įtampas: jis parodė tikrąjį savo veidą ir kėslus. Demokratinėms jėgoms Sovietų Sąjungoje ir daugeliui Vakarų pasaulyje tapo aišku, kad Lietuva - tai tik bandymų poligonas tolimesniems sovietų kariaunos „žygiams“.

Tiesa, šį kartą bandymas nepavyko. Bet priešas nenurims - ieškos naujų būdų mus palaužti. O mes turime ieškoti būdų kaip laimėti, būtent, laimėti. Pralaimėjimas reikėtų ne vien katastrofą Lietuvai, bet ir daugeliui metų palaikytų viltis pasaulio politikai, grįsti teisingumu. Ši kova vyksta ne vien dėl Lietuvos nepriklausomybės, bet ir dėl demokratijos ir teisiųjų valstybių sukūrimo vietoje sovietinės imperijos monolito. Lietuva yra šios kovos avangarde, todėl į ją taikomi pirmieji smūgiai. Kalbant apie sausio tryliktosios įvykius, galima teigti, kad mūsų kova nėra beviltiška: dvasios jėga atlaikė patį grubiausią militaristinį spaudimą. Mūsų tikslai - ne svetimos teritorijos ir svetimų valstybių turtai, bet žmogaus teisės, demokratija, teisinė valstybė, visuomenė, kurioje kiekvienas surastų savo vietą ir galėtų įprasminti savo gyvenimą. Mūsų kovos priemonės - tiesa, teisė, ryžtas ir, svarbiausia, išmintis. Prieš šį arsenalą yra bejėgė bet kuri karo mašina. Reikia įvertinti ir tai, kad mūsų pusėje viso pasaulio, neiškiriant nė Sovietų Sąjungos,

Jonas Antanaitis

dorų žmonių simpatijos ir parama.

Kad mūsų kova būtų sėkminga, būtina gerai pažinti priešą, suprasti jo tikslus, strategiją ir taktiką. Mūsų priešas yra Sovietų Sąjungos karo pramonės kompleksas (KPK). Jį sudaro kariuomenė, karinė pramonė, ideologinės propagandos mašina ir mokslo įstaigos, vykdančios naujų ginklų kūrimo programas. Visą Sovietų Sąjungą dirba šiai šūvei. KPK nesukuria jokių vertybių, reikalingų žmogui ir normaliai visuomenei, jis tik parazituoja šalies ūki. Vertinant KPK galią, būtina atkreipti dėmesį į tai, kad parazitas negali egzistuoti be savo aukos: nualinės auką, žūva ir pats parazitais.

Karo pramonės kompleksą sukūrė Stalinas, siekdamas įgyvendinti Lenino ir Trockio svajonę - pasaulinę komunizmo imperiją. Po Stalino mirties KPK savo įtaką plėtė, o prie Brežnevo tapo tikroju šalies šeimininku. Intensyvėjančios ginklavimosi varžybos visiškai nualino sovietinę ekonomiką. Nepavykusi Afganistano avantūra kirto smūgį užmačioms išplėsti sovietinę imperiją. Iškilė problema, kaip išsaugoti sovietinę imperiją senose sienose. Į valstybės vadovo postą paskirtas M. Gorbačiovas ėmėsi reformuoti valstybę ir pirmiausia ekonomiką. Gorbačiovas pateikė kelias programas, bet nė viena nedavė teigiamų rezultatų, nes jos visos siekė išlaikyti „socialistinę“ sistemą. Pasiūlymus pereiti į normalios rinkos ekonomiką Gorbačiovas atmetė, nes kartu su rinkos ekonomika vystųsi ir demokratija, o tai reikėtų KPK diktato pabaigą. Paskutinė Gorbačiovo idėja buvo sukurti

valstybės reguliuojamą rinkos ekonomiką, tačiau ekonomistai nesugebėjo konkretizuoti šios idėjos. Žlugus bandymams reformos keliu atgaivinti ekonomiką, ketvirtajame liaudies deputatų suvažiavime, kuris baigėsi gruodžio mėnesį, nebuvo kalbama nei apie Stalino 500 dienų programą, nei apie kitas reformas. Visas dėmesys buvo nukreiptas į tai, kaip sugriežtinti discipliną. Gorbačioviui buvo suteikti ypatingi prezidentiniai įgaliojimai. Jį palaikantys partijos funkcionieriai buvo įtikinti, kad šiomis priemonėmis pavyks jei ne pakelti, tai bent stabilizuoti ekonomiką. Tik nė vienas rimtas ekonomistas tuo netiki. Greičiausia, kad ir pats Gorbačiovas netiki. Jis daugiau vilčių deda į Vakarų pagalbą. Todėl prieš Vakarus jis rodosi demokratijos apaštalu: pasirašinėja susitarimus dėl ginkluotės sumažinimo, dėl žmogaus teisių užtikrinimo Sovietų Sąjungoje ir panašius kitus. Vakarų politikai, bijodami, kad Gorbačiovo nenuverstų „konservatoriai“, gausiai šelpia jį paskolomis. Vokiečiai, niekuomet nepasizymėję išprusimu politikoje, kuria Gorbačiovo kultą, dar mažiau išprusę amerikiečiai laiko jį sąjungininku prieš Saddamą Husseina. Ir štai netikėta sausio tryliktoji - Kruvinasis sekmadienis. Jis parodė, kad Gorbačiovas toks pats kruvinas diktatorius, kaip ir visi kiti iki jo buvę sovietiniai valdovai, kad Gorbačiovo tikslas - bet kokia kaina išlaikyti sovietinę imperiją, o esant progai, ją išplėsti.

Siems imperiniams planams skersai kelio stovi Lietuva. Ji kaip votis ant imperijos kūno: iš Lietuvos sklido laisvės ir demokratijos idėjos, pagal Lietuvos pavyzdį visos kitos

(Nuketla į 4 p s l.)

Kovo 11-oji

Alfonsas Stabingis

Lietuva,
Tu užmiršta buvai. Niekas
nekalbėjo,

Kad gyva esi tu prie Baltijos krantų,
Kad tave vis blaško kilę audrų vėjai,
Bet esi tu žemė karžygių narsių...

Vėliavos jau kilo, mums trispalvės
draustos,

Ir pro voras tankų laisvės ilgesys,
Vėl varpai suskambo ir pakilo
šauksmas,

Kad gana vergauti, nors jie mus
draskys...

Rankos susipynė, žvakių liepsnų
jūra,

Baltijos kelias ir Zikaro Laisvė,-
Tegul amžiams dingsta, tegul
amžiams žūva

Okupantų smurtas, ta žiauri
nelaisvė...

Ir Kovo vienuoliką tauta tarė žodį,
Kad ji vėl sugrįžta pas laisvas šalis,
Kad palikti turi mus žemelę godūs,
Pulkai atėjūnų - priešai amžini.

Metai jau praėjo, koks sunkus tas
kelias!

Maskvos rūstūs žodžiai ir blokados
žiedas.

Juodi varnai kranksi gavę Judo dalį
Ir giesmės prie stabo susirinkę
gieda.

Lietuva dar neša sunkų savo kryžių,
Dar jos žemę mindo batai svetimi.
Nukankintų vėlės iš palaukių grįžta,
Mirusieji iš tundrų kančia nešini...

Bet per vargą, smurtą, metus vergo
dalią,

Laisvė dar, kaip niekad, skaisčiai
suzibės,

Nes nėra pasauly, nėra tokios galios,
Kad laisvės troškimui nebeduot
žydėt!

Lietuvos respublikos naujos Konstitucijos projektas

Lietuvos Aukščiausioji Taryba parengė ir paskelbė Lietuvos respublikos naujos Konstitucijos projektą, kurį Parlamento deputatai svarstys turbūt šių metų vasarą. Projektą parengė specialiai sudaryta komisija su lietuvių ir svetimšalių ekspertų pagalba. Savo nuomonę pareiškė, tarp kitų, buvo pakviesti prancūzai ir amerikiečiai konstitucinės teisės žinovai. Naujai parengtos Konstitucijos pirmasis straipsnis skelbia, kad Lietuvos valstybė yra nepriklausoma ir demokratinė, valstybės teritorija yra vientisa ir nedaloma. Kaip pastebi spaudos agentūros, skelbiant valstybės teritorijos vientisumo ir nedalomumo principą, siekiama apsaugoti nuo autonominių sričių kūrimo. Konstitucijos projekte taip pat skelbiama Lietuvos respublikos piliečių teisė pasipriešinti smurto veiksmam, kuriais būtų kėsiamasi į Lietuvos valstybės suverenumą ir vientisumą. Pagal naująją Konstituciją valdžios galios respublikoje vykdo demokratiškai išrinktas Seimas, respublikos prezidentas ir vyriausybė. Respublikos prezidentui suteikiamos labai plačios galios. Seimui numatomos kiek ribotesnės galios palyginus su tomis, kurias dabar turi Aukščiausioji Taryba. Spaudos agentūros pastebi, kad Seimo galių apribojimas gali sukelti A.T-boje labai gyvas diskusijas. LRTV

Grunvaldo kautynės 1410 m.

Žalgirio Mūšis 1410 metais

KROATŲ IR SLOVĖNŲ IŠDAVIMAS

[VYKIAI]

Jugoslavija sudaro šešios federacinės respublikos, Kroatija, Slovėnija, Bosnija, Makedonija, Juodkalnija ir Serbija. Joms visoms dominuoja serbai, kuriu yra virš 7 mil. gyventojų. Serbai yra pravoslavų tikėjimo, naudoja kirilicos rašmenis ir yra kultūriniai labiau atsilikę nuo kroatų ir slovėnų, nes apie 300 metų išbuvo turkų valdžioje.

Kroatiai ir slovėnai ilgesnį laiką gyveno Austro-Vengrijos sudėtyje yra katalikų tikėjimo. Jų alfabetas labai panašus į lietuvių ir yra kultūriniai pranašesni už serbus. Būdami dvigubai gausingesni, serbai vadovauja valstybiniame gyvenime ir prieš karą net ir Jugoslavijos karalius ir visi dvariškiečiai buvo serbai, kurie galvojo, kad jie turi teisę visus valdyti.

Ypatingai serbų dominavimui priešinosi kroatiai ir visą laiką vyko tarpusavio kivičiai. 1941 m. vokiečiams užėmus Jugoslaviją, kroatiai paskelbė savo nepriklausomą valstybę ir padėjo italams ir vokiečiams kovoti prieš Tito partizanų, kurie gavo didelę paramą iš rusų ir anglų. Nors Tito buvo kroatų kilmės, bet komunizmas statė aukščiausiai savo tautos interesų ir serbai buvo jo pagrindiniai rėmėjai, kuriems atrodo patiko komunistų idėjas visus „nubuožinti“ ir valgyti iš bendro katilo.

Vokiečiams ir italams pralaimėjus karą 1945 m. Tito su savo partizanais užėmė visą Jugoslaviją ir panaikino kroatų respubliką. Paimtus į nelaisvę ir kitus anglų išduotus kroatų reguliarinės kariuomenės belaisvius, virš 120,000 Tito partizanai serbai sušaudė. Tas barbariškas nusikaltimas sukėlė dar didesnę antagonizmą tarp kroatų ir serbų. Svarbiausia, kad belaisviai buvo ne savanoriai, bet Kroatijos vyriausybės mobilizuoti kareiviai. Šito barbariško kriminalinio nusikaltimo kroatų tauta niekada nepamirs. Ta patį nusikaltimą Tito partizanai padarė ir Slovėnijoje, kur sušaudė apie 25,000 policininkų.

Tito po karo padalino Jugoslaviją į 6-šias respublikas ir dvi provincijas. Jis subėgė su komunistų partijos pagalba jas valdyti. Reikia pažymėti, kad Tito režimas buvo skirtingas nuo Rusijos. Jis tvarkėsi tautinio komunizmo pagrindais ir rusai tai laikė tikra „herezija“, o žmonės gyveno truputį laisviau negu pas sovietus.

Visi prisimename kaip prieš 15-ka metų Australijoje buvo persekiojamos kroatų organizacijos, nes komunistai ir socialistai jų labai nemėgo ir nesivaržydami vadino juos fašistais. Federalinė policija naktimis darė kratas pas kroatų veikėjus norėdami juos išgąsdinti, kad nustotų dirbti Kroatijos laisvei

Rašo Albinas Pocius

ir žemai nusilenktų prieš Jugoslavijos komunistų partijos diktatūrą.

Mirus Titui prasidėjo tarp Jugoslavijos respublikų nesutarimai, bet partija su saugumo policijos pagalba dar sugebėjo išlaikyti šią tokią tvarką tačiau kada nuvirto Berlyno gėdos sienai ir Rytų Europos kraštai atgavo laisvę, kroatiai ir slovėnai suprato, kad atėjo laikas ir jiems pamėginti atgauti savo kraštams laisvę.

Birželio 27 d. Slovėnija paskelbė savo nepriklausomybę, o už keletos valandų ir kroatų parlamentas paskelbė Kroatijos nepriklausomybę. Dar keturias dienas prieš nepriklausomybės paskelbimą, Amerikos prezidentas ir užsienio reikalų sekretorius, labai piktu tonu paskelbė, kad geriau jie tegu nedaro nepriklausomybės deklaracijos, nes Amerika jų nepripažins. Ar jie tai padarė savo valia ar spaudžiami kokių tamsių jėgų nežinia, nes dažnai Amerikos politinė linija yra nustatoma ne Vašingtone, bet Amerikos draugų sostinėse.

Slovėnams ir kroatams paskelbus nepriklausomybę, greitai Amerika, Sovietų Rusija ir Europos Bendruomenės valstybės paskelbė, kad nepripažins jų nepriklausomybės. Kroatų ir slovėnų ištiko Lietuvos likimas. Mums ir jiems niekas nenori padėti, kadangi mes stovimo skersai kelio komunistinių imperijų globėjams. Kas blogiausia, mes visi neturime alyvos šaltinių ir padėdami mums, jie visi neturės jokio pelno.

Paskelbus nepriklausomybę, jau

sekančią dieną Jugoslavijos federalinė kariuomenė užpuolė Slovėniją. Per pirmas dvi dienas slovėnijos savanoriai numušė 6 miltūnsparnius ir pašovė 15 tankų. Abiejose pusėse jau žuvo apie 200 karių. Po poros dienų Europos Ekonominės Rinkos parlamentariai pareikalavo sustabdyti karo veiksmus, priešingai jie nutrauks bet kokią ekonominę paramą Belgradui, nes pasirodo Europos Bendruomenė išlaiko jau seniai bankrutavusį Jugoslavijos komunistinės valdžios režimą. Jugoslavijos komunistai kaip ir sovietai turėdami „pažangiausių“ pasaulyje sistemą be kapitalistų kviečių negali pragyventi.

Birželio 30 d. į Belgradą atskrido Olandijos, Luxemburgo ir Italijos ministrai prižiūrėti, kad būtų karo paliaubos, bet po vienos dienos „poilsio“ karo veiksmai vėl atsinaujino. Jugoslavams nėra taip jau lengva kovoti su slovėnais, o dar sunkiau bus su kroatais kurių yra apie 4 mil. gyventojų. Slovėnija teturi tik 2 mil. Kitas sunkumas pasireiškė jugoslavams, nes pradėjo bėgti kareiviai ne serbų kilmės. Bosnijos, Juodkalnijos ir Kosovo albanai nemato prasmės kovoti už serbų interesus.

Jugoslavai pirmiausia puolė Slovėniją, kadangi ji mažiausia. Pulti kroatų bus daug sunkiau. Liepos 3 d. žiniomis jau Kroatijos sostinėje Zagrebe prasidėjo susišaudymai. Kroatiai neturėtų laukti iki Jugoslavai nugalės Slovėniją ir apsups Kroatiją iš visų pusių. Artimiausių dienų bėgyje, o galbūt jau ir prieš šį straipsnį atspausdinant, bus paaiškėjęs tų dviejų giminingų tautų likimas.

Trys Pabaltijo lyderiai Taline

Trijų Pabaltijo valstybių lyderiai, Taline dalyvavę Baltijos Tarybos posėdyje, pasveikino devynias sovietines respublikas, pasiryžimas įsijungti su Gorbačiovu į naująją sąjungos sutartį. Pabaltijo lyderiai tuo klausimu paskelbė bendrą pareiškimą pažymi, kad devynių plus vienas susitarimas dėl naujos respublikų federacijos sudarymo nepažeidžia trijų Pabaltijo respublikų suverenumo teisių. Pabaltijo kraštai sveikina devynių plus vienas susitarimą, reiškia viltį, kad bus palaikomi ir ystomi geros kaimystės ir bendradarbiavimo santykiai tarp Pabaltijo respublikų ir sąjunginę sutartį pasirašiusių respublikų bei naujosios suverenų socialistinių respublikų sąjungos. Baltų Tarybos posėdyje Taline dalyvavo Estijos, Latvijos ir Lietuvos Aukščiausiųjų Tarybų pirmininkai - Ruitelis, Gurbunovas ir Landsbergis. Lietuvos delegacija pasitarime šį kartą buvo aukščiausio lygio, nes be Landsbergio dalyvavo taip pat

ministras pirmininkas Vagnorius ir užsienio reikalų ministras Saudargas. Pabaltiečių lyderiai kitame Taline paskelbtame pareiškimė dar kartą pabrėžia, kad Sovietų Sąjunga neturi teisės atstovauti Pabaltijo kraštam tarptautinėje plotmėje, ragina Vakarų šalis teikti Pabaltijo kraštams kreditus ir kitokią pagalbą ne per sovietų centrinę valdžią, o tiesiogiai Estijai, Latvijai ir Lietuvai. Dar kitame dokumente Pabaltijo prezidentai kritiškai vertina sovietų generalinio prokuro pareiškimą dėl sausio tryliktosios įvykių Vilniuje, pažymi, kad prokuroras bando išteisinti kruvinų veiksnių Vilniuje rengėjus ir vykdytojus.

LRTV

Iš Vilniaus, Vytauto

Ališausko pranešimas apie trečiąjį „Naujojo Židinio“ numerį:

Ką tik pasirodė religijos ir kultūros žurnalo „Naujas Židinis“ trečiasis numeris. Žurnalas, deja, eina pavėluotai dėl sunkių spaustuvės sąlygų, dėl to, kad užėmus spaudos rūmus spaustuvės buvo perkrautos laikraščiu spausdinimu. Vistiek reikia pasidžiaugti, nes kai kurie žurnalai, dėl panašių kliūčių yra išspausdinę vos po vieną numerį.

Published by Val. Čižauskas
38 Coghlan St., Nidre, 3042
President of the Lithuanian
Catholic Federation

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mleidažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$30. Kituose kraštuose \$35. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas talso savo nuožiūra.

Lietuvos Bažnyčia besąlyginiai remia tautinį sąjūdį už krašto nepriklausomybę, nors tiesioginiai jame ir nedalyvauja, pareiškė Amerikoje besilankantis Vilkaviškio apaštalinis administratorius vyskupas Juozas Zemaitis amerikiečių katalikų žinių agentūrai CNS duotame interviu. Lietuvos Bažnyčios nusistatymas nepriklausomybės klausimu yra visiškai aiškus, dėl jo neturi būti jokių abejonių, pasakė vyskupas. Tik po to, kai prieš dvejus metus Lietuvoje prasidėjo tautinis sąjūdis už nepriklausomybę, Bažnyčia krašte pradėjo laisvai gyvuoti ir veikti, o kai bus atkurta visiškai nepriklausomybė, tuomet ir Bažnyčia bus visiškai laisva, pasakė vyskupas Zemaitis. Jis pridūrė, kad lietuviai yra realistai, nesitiki, kad nepriklausomybė jiems bus padovanota. Nė viena imperija, pažymėjo Zemaitis, laisvu noru nėra davusi nepriklausomybės užvaldytom tautom. Vyskupas pasakė, kad Bažnyčia Lietuvoje palaiko gerus santykius su laisvai išrinkta valdžia.

Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius pasiūlė, kad naujuoju Lietuvos ekonomikos ministru būtų paskirtas Albertas Simėnas. 41-nerių metų amžiaus Albertas Simėnas, kaip žinoma, Kazimierai Prunskienei atsistatydinus iš pareigų buvo paskirtas ministru pirmininku, bet sausio tryliktosios naktį dingo be žinios, todėl Aukščiausioji Taryba jo vietoje paskyrė Gediminą Vagnorių. Tik vėliau paaiškėjo, kad Vilniuje prasidėjus neramumam, Simėnas palydėjo savo šeimą iš sostinės į kitą vietą.

Vyskupas Zemaitis New Yorke taip pat aplankė amerikiečių katalikų šalpos organizacijos „Medical Mission Board“ vadovybę, padėjo už suteiktą humanitarinę pagalbą, tarėsi dėl pagalbos siuntų ateityje. Vyskupas Zemaitis New Yorke aplankė lituanistinę mokyklą, susitiko su vietos dvasininkais ir lietuviškųjų organizacijų atstovais, vienoje amerikiečių parapijoje drauge su iš Brazilijos atvykusiu italų kilmės vyskupu Coscia koncelebravo Sutvirtinimo Sakramento Mišias. Vyskupas Coscia per Mišias tartame žodyje vaikam ir jų šeimoms išskėlė Lietuvos tikinčiųjų pavyzdį, užklaudė, ar jie turėtų tiek ryžto kovoti ir kentėti už tikėjimą kaip Lietuvos jaunimas kovojo ir kentėjo už tikėjimą tamsiaisiais persekiojimo laikais.

Lietuvos vyriausybė paragino respublikos piliečius susilaikyti nuo kraštui kenksmingų politinių veiksnių, sudaryti politinės santarvės sutartį, kuri galiojot bent iki šių metų pabaigos. Vyriausybė pažymi, kad be politinės santarvės ir vienybės bus sunku praveisti būtinas ekonomines reformas. Spaudos agentūros pastebi, kad politinės vienybės ir santarvės atsišaukimu Lietuvos valdžia kreipiasi į žmones tuo metu, kai tam tikros opozicinės jėgos ir asmenų grupės pradėjo smarkiau kritikuoti kai kuriuos vyriausybės parengtus įstatymus ir aktus, ypač ekonominius klausimais, pavyzdžiui, dėl žemės sugrąžinimo.

Imperijų nestabilumas

Praėjus vos dešimčiai dienų po Slovėnijos ir Kroatijos nepriklausomybės paskelbimo, turėjo pakeisti savo nuomonę J. Baker ir kiti pasaulinio masto politikai, kurie įspėjo minėtas tautas nemėginti skirtis nuo Jugoslavijos, nes Amerika ir kai kurios Europos šalys jų nepriklausomybės nepripažinsiančios. Tiek Vašingtonas, tiek Europa, o net ir tolimoji Australija, dabar jau kalba visai ką kitą: visi žada pripažinti Slovėniją ir Kroatiją nepriklausomomis valstybėmis. Toks Vakarų vadų nusistatymo nepastovumas rodo, kad jiems trūksta politinio realizmo, jei jau neminėsim teisingumo, laisvo apsisprendimo teisės ir moralės principų stokos.

S. Amerika paruošusi kartu su S. Sąjunga Jungtinių Tautų Chartą garantuojančią visom tautom laisvo apsisprendimo teisę, dabar pretenduoja ją pritaikyti tik ten, kur Vašingtonui ir Maskvai patinka. Kroatijoj ir Slovėnijoj, matyt, jiems tos teisės įgyvendinimas nepatiko dėl kokių nors priežasčių, kurias nesunku nuspėti... Taigi, J. Baker griežtai pasisakė prieš šių respublikų pasiskelbimą nepriklausomom. Kai pamatė viso pasaulio priešingą nusistatymą, jis savo nuomonę pakeitė. Tai negeras politikos nestabilumo ženklas kenkiantis Vašingtono prestižui. Kam kam, o jau pasaulinės galybės politikos vadam pritikty giliau pažinti dabartinę tarptautinę padėtį liečiančią atgyvenusias amžių imperijas.

Tokio kalibro politikam privalu žinoti, kad imperijos jau atgyveno savo amžių. Nei diplomatinė nei ekonominė parama jų neišgelbėti nuo pražuvimo. Atgyvenęs savo amžių miršta, tiek asmuo, tiek ir imperija. Laisvei dabar yra eilė užimti vergovės vietą. O imperija, tai yra ne kas kita, kaip tautų kalėjimas, kuriame yra sargai ir kaliniai. Didensės tautos imperijoj išnaudoja ir skriaudžia mažesnes vartodamos terorą ir jėgą. Jei valstybėje, kurią sudaro atskiros

Rašo Dr. Jonas Kunca

tautos, nėra labai tvirtu bendro tikslo, ji išsilaikys tik tol, kol valdžia turės pakankamai jėgos priversti tas tautas būti tokios valstybės ar imperijos sąstatai. Kai tos engiamos tautos pajus, kad prispaudėjas jau neturi pakankamai jėgos jas laikyti priespaudoj, jos kuo greičiau atsikirs.

Yra istorinis faktas, kad tik nacionalinė valstybė gyventojai turi daugiausiai bendrų interesų, nes juos jungia bendra kalba, istorija, papročiai, o dažnai ir religija. Taigi, nacionalinė valstybė vyrauja visų piliečių solidarumas, kuris yra valstybės egzistencijos pagrindas. Net ir demokratinė šalyj iškyla nesutarimų, jei joje kartu gyvena keletas stiprių tautinių grupių. Kanada kaip tik turi tokią problemą su Quebec'o provincija. Jos gyventojai kalba prancūziškai, nori išlaikyti savo kalbą ir kultūrą ir žada atsiskirti nuo anglų kilmės kanadiečių. Imperijoj, kur viena tauta pretenduoja dominuoti kitų sąskaiton, padėtis yra kur kas rimtesnė.

Jugoslavija buvo miniatūrinė imperija sulipdyta iš šešių skirtingų respublikų. Neva tai komunizmas turėjo būti visų jų siekis. Serbai, būdami skaitlingesni, diktavo savo valią. S. Sąjunga yra milžiniška imperija irgi sulipdyta iš įvairių tautų, o net ir rasių. Rusų imperialistai prisidengę komunizmo skraiste išnaudojo ir skriaudė kitas respublikas ir net savo žmones, kurie Kremliaus diktatorium atrodė nepatikimi režimui.

Jugoslavijoj diktatūrinis-imperialistinis režimas, atrodo, baigėsi nepasisekusių mėginimų tankais išgelbėti imperijos integralumą. S. Sąjunga eina tuo pačiu keliu. Kai ji pakankamai nusilpnės, svetimos tautos pabėgs iš sovietinio kalėjimo. Šio irimo proceso progresas priklausys nuo įvairių aplinkybių, kurių neįmanoma numatyti. Tik viena yra aišku, kad kelio atgal nėra.

Maskva turėtų pasimokyti iš Jugoslavijos pavyzdžio. Neverta lieti nekaltų žmonių kraujo dėl imperijos integralumo išlaikymo. Už tat neverta siuntinėti tankų nei lėktuvų. Geriausia yra gražiuoju susitarti atsižvelgiant į visų bendrus interesus. Jie gi glūdi tik ekonominėj srityj. Buvusios sovietinės respublikos, kurios nori tvarkytis savarankiškai, turi teisę į pilną nepriklausomybę. Gi bendras aspiracija gali patenkinti protingas susitarimas dėl ekonominio bendradarbiavimo.

Vakarų politikai padarytų gero sau, Maskvai ir Pabaltijoj valstybėm darydami spaudimą, kad Kremlius kuo skubiau užbaigtų Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių atstatymo formalumus. Ikišiolinis Vašingtono vengimas aiškiai užtarti pabaltiečių laisvę be reikalo vilkina šios problemos išsprendimą.

Spaudos agentūros informuoja, kad nuo praėjusių metų pabaigos iki dabar, iš vienuolikos tūkstančių šaukiamojo amžiaus Lietuvos jaunuolių, tik tūkstantis trys šimtai prisistatė tarnybon sovietų kariuomenėje. Pastaraisiais mėnesiais dvidešimt keli šaukiamojo amžiaus jaunuoliai arba jau tarnaujantis raudonoje armijoje, pabėgo iš Lietuvos ir pasiprašė politinės globos užsienio kraštuose, Lenkijoje, Vokietijoje, ir kitur. Spaudos agentūras žiniomis, neseniai Vokietijos valdžia sugrąžino du lietuvius jaunuolius ir, būtent, ne atgal į Lenkiją iš kurios jie slaptai parėję Vokietijos sieną, bet juos išdavė sovietam. Nėra žinių ar Lietuvos valdžia, ar užsienio lietuvių politiniai veiksniai, yra pareiškę protestą Vokietijai dėl lietuvių jaunuolių išdavimo tiesiai į sovietų rankas. Nuo praėjusių metų kovo 11-osios sovietai areštavo 37-nis Lietuvos jaunuolius iš kurių 24-ris jau nuteisė už tariamą dezertyravimą. Spaudos agentūrų žiniomis sovietų kariškiai Lietuvoje ruošia naują šaukiamojo amžiaus jaunuolių gudymo akciją.

Ką pasakys Nobelio taikos premijos laureatas norvegams?

„Laisvę ir nepriklausomybę Baltijos šalims!“ Tokią žinią Nobelio taikos premijos laureatas M. Gorbaciovas turėtų paskelbti savo kalboje. Taip pasakė Leonas Boddas, Lietuvos Respublikos informacinio biuro Osle vadovas.

„Jei Gorbis mano, kad visus savo darbus dirba įkvėptas Nobelio dvasios, jis savo kalboje turėtų aiškiai pareikšti, kad Baltijos šalys atgaus nepriklausomybę. Jei Gorbis to nepasakys, tai baltai nepripažins jo kaip Nobelio taikos premijos laureato. Gorbis taip pat turėtų priimti atsakomybę už tai, kas įvyko Lietuvoje ir Latvijoje šią žiemą“. Leonas Boddas tikisi, kad ministrė pirmininkė Bruntland politinėse diskusijose su Gorbium aptars situaciją Baltijos šalyse. Norvegijos vyriausybė tuo pat turėtų aiškiai parodyti Gorbium savo nusistatymą, jog Baltijos šalys turi atgauti nepriklausomybę, kurią prarado prieš 50 metų.

Jei ne, susilauks politinių veikėjų ir žmonių, susijusių su Baltijos šalimis, stiprios reakcijos. L. Boddas mano, kad kruvini įvykiai meta šešėlį Gorbio vizitui. Kas atsitiko, nepamiršta. Gorbio vizito Osle metu gali būti demonstracijų. Nebūtų keista, jei L. Boddas kaip Lietuvos Respublikos atstovas Norvegijoje būtų pakviestas išklausti Nobelio taikos premijos laureato kalbos. Prieš atsakydamas „taip“ į šį kvietimą, jis pasitars su V. Landsbergiu.

„Dagbladet“ 1991 gegužės 16

Per Devintines Lietuvoje

Kristaus Kūno ir Kraujo liturginės šventės dieną Lietuvoje buvo įšventinti šešiolika naujų kunigų-šeši Kauno arkivyskupijoje, iš jų vienas priklauso Jėzuitų vienuolijai, keturi Telšių vyskupijoje, trys Vilniaus arkivyskupijoje, du Panavėžio vyskupijoje ir vienas Kaišiadorių vyskupijoje. Kiek anksčiau šiais metais, prieš Velykas, du nauji kunigai buvo įšventinti Vilkaiviškio vyskupijoje. Kauno katedroje per iškilmingas pamaldas naujuosius penkis arkivyskupijos kunigus ir jėzuitą kunigą Virbalą įšventino Lietuvos kard. Vincentas Sladkevičius drauge su vyskupu Vladu Michelevičium ir vyskupu Sigitu Tamkevičium. Pamaldose, tarp kitų, dalyvavo svečiai iš užsienio, jėzuitai kunigai Antanas Liutma, iš Romos, ir Juozas Vaišnyš iš JAV-bių. Kauno katedroje, vyskupas Sigitas Tamkevičius suteikė diakono šventimus dvidešimt dviem Kauno kunigų seminarijos auklėtiniam iš visų Lietuvos vyskupijų. Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, tris Vilniaus arkivyskupijos naujus kunigus įšventino neseniai konsekruotas Vilniaus arkivyskupo pagalbininkas vysk. Juozas Tunaitis. Iš Maskvos į Vilnių yra atvykęs naujasis Maskvos apaštalinis administratorius arkivyskupas Tadas Kondrusevičius. Šventosios Dvasios bažnyčioje Vilniuje jis suteikė parapijos jaunimui Sutvirtinimo Sakramentą.

KANČIOS IR VILTIES LABIRINTE

Antakalnio kapinės priglaudė dar viena Lietuvos sūnų, žuvusių Respublikos sargyboje. Lietuvos ir Baltarusijos valstybinės komisijos, teisėtvarkos pareigūnai tiria kruvinus pasienio incidentus, o neapykantos laužai vis įsiplėskia, smurtiniškai ieško naujų aukų.

Štai kariškiai sumusė Biržų rajone, Germaniškių kaime, įrengto pasienio apsaugos posto darbuotojus, sudegino jų pastatą, sudaužė ir apiplėšė netoliese stovėjusius turistų automobilius. Tai vakarykštės nakties TSRS smogikų karo šokis. Kiek jis dar tęsis, kiek pareikalas naujų aukų?

Šeši desantininkai, grasindami ginklais, priverstė nusirengti Alkmenės pasienio užkardos darbuotojus, pririšo juos prie šlagbaumo. Sudegino užkardos vagonėlį. Tai vėl — vakarykštė naktis... Tą pačią naktį maskuojančia kariška uniforma vilkintys automatininkai užpuolė Zarasų rajone, Smėlynės kaime, įrengtą pasienio postą, sumusė žmones, sudegino postą namelį. Tą pačią naktį...

Jau užpildinėjami ir plėšiami mūsų kaimynai — Latvijos ir Estijos pasieniečiai. Imperijos poligonas — talkios respublikos. Bet jos tvirtai tiki: kareiviams išmuš atpildo valandal

Kazimieras BUDRYS

Lietuva palydi žuvusį pasienietį Gintarą Zagunį.

Rimanto JANKAUSKO nuotr.

KRUVINAS KARAS PRIEŠ LIETUVĄ

(Atkelta iš 1 p s l.)

respublikos paskelbė suverenitetą ir išimtinę teisę į žemes turtus, lietuviai pradėjo atidengti „neliečiamos“ sovietinės armijos niekšybės ir t.t. Tuoj po Kovo vienuoliktosios akto paskelbimo Maskva pradėjo kurti planus, kaip likviduoti tą „nacionalistų“ lizdą. Paskelbė ekonominę blokadą. Bet ta blokada daugiau kenkė sovietų ekonomikai negu lietuviai. Teko blokadą atšaukti. Pradėta skaldyti iš vidaus: išnaudotas vadinamųjų radikalų priešiškas atsiskyrusias nuo Maskvos Lietuvos kompartijai, sukūrus lenkų mažumą, sustiprintas KPSS Lietuvos skyrius lietuviškaisiais kolaborantais. Ypatinga propaganda buvo vykdoma tarp rusiakalbių. Dėl tokios propagandos didžiule balsų dauguma buvo išrinktas kapėsesesininkas V. Svedas ir Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą. Maskva sumaniai išnaudojo konfrontaciją tarp AT ir vyriausybės, be abejo, ją pakurstydama: AT negalėjo ruošti reikiamų įstatymų, vyriausybė buvo suparalyžuota ir darė klaidų. Paskutinė klaida - visiškai neparuoštas kainų pakėlimas. Jo pretekstu sausio 8-tos rytą „jedinstvenininkai“ užpuolė AT pastatą. Po keliolikos minučių AT kainų pakėlimą atšaukė. Vakare buvo priversta atsistatydinti vyriausybė, o nauja nepradėta formuoti. Lietuvos priešai nusprendė, kad atėjo laikas imti valdžią į savo rankas. Kitą dieną didelė grupė kapėsesesininkų, pasivadinsiu visuomenės atstovais, išvyko į Maskvą. Jie buvo priimti aukštųjų valstybės vadovų. Tikriausia jie painformavo apie „nestabilią“ padėtį Lietuvoje ir aptarė veiksmų programą. Tos programos niekas nepaskelbė, bet, prisimenant įvykdytus perversmus Vidurio Europos valstybėse, galima atkurti tokį scenarijų: užimami strateginiai taškai, pirmiausiai informacijos ir ryšių centrai, Aukščiausioji Taryba ir vyriausybė praranda ryšį su periferija arba tuos ryšius kontroliuoja pučo vadeivos. Aukščiausiojai Tarybai nieko kito nelieka, kaip sutikti, sudaryti koalicinę vyriausybę, į kurią įeity keletas kapėsesesininkų, o jie sugebės užbaigti likusią darbą. Taip veikiant, pasauliui būtų parodyta, kad lietuvių tauta, nusimetusi „ekstremistų“ režimą „savo noru“ sugrįžo į sąjungos glėbį. Žinoma, toji operacija turėjo būti atlika be didelio triukšmo ir kraujo praliejimo. Pučo organizatoriai, matyt, tai užtikrino. Tam tikslui, kad žmonės išsigąstų ir išsibėgiotų, pareikalavo panaudoti tankus ir kitą sunkiąją karo techniką.

Sausio 10 Gorbaciovas ultimatyviu būdu pareikalavo, kad Lietuvos AT atstatytų TSRS konstitucijos ir LTSR konstitucijos veikimą. Kitą dieną kapėsesesininkų radijas ir spauda paskelbė, kad sudarytas „Nacionalinis Lietuvos gelbėjimo komitetas“, kuris pateikė analogiškus reikalavimus. Tą pačią dieną, vidurdienį, desantininkų daliniai užėmė Spaudos rūmus ir Krašto apsaugos departamento patalpas. Sausio 12 į Vilnių atvyko Gynybos ministro pavaduotojas generolas pulkininkas Ačialovas. Jei operacijai vadovauti ėmėsi tokio

aukšto laipsnio kariškis, reikia manyti, kad pati operacija buvo ruošiamą generaliniame štabe. Ji prasidėjo netrukus po vidurnakčio iš sausio dvyliktosios į tryliktąją. Buvo puolami du taškai - TVR komiteto pastatai ir televizijos bokštas, kurie yra skirtinguose miesto rajonuose. Į TVR pastatus desantininkai palyginti greit įsiveržė, nes jų apsaugai žmonės negalėjo sudaryti efektyvios užtvaros. Nužudytų čia nebuvo, išskyrus sumuštus, apdeginutus, apnuodytus. Neaiškiais aplinkybėmis buvo nušautas tarp desantininkų buvęs KGB karininkas. Televizijos bokšto saugojo beveik dviejų tūkstančių žmonių kompaktiškas būrys. Privažiavus tankams ir šarvuotiems, žmonės nepasitraukė. Tada tankai pradėjo manevruoti ir šaudyti taip, kad net išbyrėjo aplinkui esančių namų langai. Ir tai žmonių neišgąsdino. Operacijos vadovams tapo aišku, kad jų taktika nepaveiki - televizijos bokštą turėjo pulti visomis turimomis desantininkų priemonėmis. Įvyko žudynės. Nužudyta vietoje 12 žmonių, sužeista daugiau kaip 500, iš jų pusšimtis sunkiai. Budelių rankos sudrebėjo, ir operacijos vykdymas kituose objektuose buvo sustabdytas. Po kelių valandų iš Kauno per Suomijos televiziją buvo perduoti neregėto žiaurumo ir kartu neįtikėtino Lietuvos rytingumo vaizdai, kurie sukretė visą pasaulį. Argi tai galėjo įvykti dvidešimtojo amžiaus pabaigoje, vadovaujant Nobelio Taikos premijos laureatui? Gal būtų kariškiai įvykdė perversmą, Gorbaciovas nebenturi realios valdžios ir galios.

Prancūzų sovietologė Françoise Thom kelia klausimą, ar Pabaltijo įvykiai nėra manevras užslūgdyti Gorbaciovo reputaciją užsienyje ir taip sugriauti jo galią šalies viduje, kad gudresni galėtų paimti valdžią. Vertindami šiuo įvykius, galime priėti tik vienos išvados: jie yra kvailystės, bet ne gudrumo vaisius. Po žudynių kitą dieną TSRS Aukščiausiosios Tarybos tribūnoje Gorbaciovas atrodė labai suirzęs ir nesugebėjo nieko konkrečiau pasiskinti, tik po savaitės formaliai pareiškė apgailėstavimą dėl kruvinų įvykių, pasmerkdamas „gelbėjimo komitetą“. Matyt, tiek laiko Gorbacioviui prireikė įsitikinti, kokie nemokšos yra jo patarėjai ir karo strategai. Sie, norėdami save iš nukritimo pakelti, laikraštėje „Moskovskaja pravda“ vasario 1 paskelbė „nepriklausomų ekspertų“ tyrimo medžiagą, pavadintą „Lietuviškas sindromas“. Pasak „tyrimų“ į Lietuvą buvo atvykę aukščiausios klasės Amerikos žvalgybos specialistai, iš kurių žymiausi Linas Kuojalis ir Eivė (nurodytos tokios pavardės), ir jie taip išreniravo lietuviškuosius „smogikus“, kad sovietiniai desantininkai prieš juos pasirodė bejėgiai. Pulkininkas Alksnis pasikalbėjime su „Argumenty ir fakty“ korepondentu apkaltino Gorbaciovą sandėrio išdavyste ne įvedę prezidentinio valdymo po to, kai desantininkai atliko savo darbą. Tai yra ženklai, kad Gorbaciovo štvėje generolų ir maršalų markė yra kritusi. Gorbaciovas daugiau remiasi KGB viršininku Kriučkovu ir vidaus reikalų ministru Pugo, ant kurio antpečių pridėjo dar po vieną generolišką žvaigždę. Žinios apie

gresiančius kariškių perversmus yra sovietinės propagandos specialiai skleidžiamos ir dar sustiprinamos bombų sprogdinimais tik dėl to, kad Vakarų politikai labiau remtų Gorbaciovą.

Labai gaila, kas paskiausiose žiniuose vėl girdime, jog Europos bendroji rinka atnaujino ekonominę pagalbą Sovietų Sąjungai be jokio išlygų. Išvada - Vakarų valstybių vadovai nesupranta procesų, vykstančių Sovietų Sąjungoje, ir yra labiau suinteresuoti išlaikyti totalitarinę sovietinę imperiją, negu padėti sovietinėm respublikom pasukti laisvės ir demokratijos keliu. Šiandien tokią galimybę labai reali, nes atbunda rusų, ukrainiečių, gruzinų ir kitos tautos. Reikia tik ekonominę pagalbą nukreipti tiesiog toms respublikoms ir nepriklausomybę pasiskelbusioms Pabaltijo valstybėms, bet ne imperialistiniam centrui. Sių tautų politinius siekius turi palaikyti tarptautinės organizacijos. Pasaulio visuomenė, įskaičiuojant ir išeivijos lietuvius, turi to reikalauti iš savo vyriausybių. (Vilnius)

Galbūt 1992 ar 1993 metais Popiežius galės aplankyti Maskvą

Vatikano valstybės prosekretorius arkivyskupas Sodano pasakė, kad galbūt jau 1992-ais ar '93-iais metais Popiežius Jonas Paulius II-sis galės su apaštalinio vizitu aplankyti Maskvą. Tai būtų tam tikra prasme „simbolinio“ pobūdžio vizitas, kuriam jau yra sudarytos kai kurios prielaidos, pažymėjo arkivyskupas Sodano ir pridūrė, kad Popiežius šios kelionės metu aplankytų tik kai kurias Sovietų Sąjungos vietas - Maskvą ir kai kurias miestus seneniai atkurtose ar pertvarkytose katalikų vyskupijose. Popiežius trokšta betarpiškai tarti paguodos ir vilties žodį skaudžius bandymus patyrusiom bažnytinėm bendruomenėm Sovietų Sąjungoje. Arkiv. Sodano pasakė, kad Maskvos apaštalinis administratorius arkivyskupas Kondrusevičius jau yra pasirodęs perimti naujas pareigas. Jo laukia sunkūs uždaviniai: pirmiausia reikia atkurti bažnytinių bendruomenių audinį, kurį sunaikino ištisą septyniadešimtmetį užsitęsę persekiojimai. Be to, pridūrė arkiv. Sodano, Popiežius vizitui reikiamai parengti tenka išspręsti taip pat kai kurias ekumeninio pobūdžio problemas, nes tose žemėse, kurias Šventasis Tėvas trokšta aplankyti, gyvena skirtingų apeigų ir konfesijų krikščionių religinės bendruomenės. LRTV

Rusijos federacijos prezidentui Borisui Jeltsinui besilankant Baltuosiuose Rūmuose Vašingtone, vietos lietuvių bendruomenė surengė pritarimo Jeltsinui demonstraciją. Iškeltuose transparantuose buvo dėkojama federacijos prezidentui už jo paramą Pabaltijo kraštų laisvės siekiams, prašoma nedelsiant pripažinti Pabaltijo respublikų valstybingumą. Buvo platinami lapeliai trumpai paaiškinantys demonstracijos priežastis ir tikslus. Demonstracija susilaukė spaudos ir televizijos dėmesio.

POLITIKOS SESELIUOSE

J. Poos, reprezentuojąs Vakarų Europos šalių užr. ministerius, po J. Baker išpėjimo, kad S. Amerika nepriimtų Jugoslavijos sienų pakeitimo nei pripažintų išstojusių iš Jugoslavijos respublikų nepriklausomybės, Europa pajęs pati sutvarkyti savo reikalus be S. Amerikos pagalbos.

„Guardian“ savo birželio 30 d. numeryje rašo, kad Irako karas buvo katastrofa irakiečiams, visiem Artimiesiems Rytam ir mums (anglam). Kare žuvo nemažiau 150,000 civilių, ir pasimirs apie 170,000 mažų vaikučių dėl karo pasėkų. Dėl karo atsirado 1,800,000 pabėgėlių, iš kurių apie 30,000 pasimirė ar pasimirs.

Pasaulyje dabar yra 17 milijonų pabėgėlių daugiausia dėl komunistinių diktatūrų ir pilietinių karų. Tarptautinės organizacijos jais turi rūpintis. Manoma, kad įrant S. Sąjungai iš ten galėtų bėgti apie 30 milijonų žmonių.

24 industrialiniai kraštai yra numatę teikti Rytų Europai 38 milijardų paramą duodami sekancias sumas: Vokietijai duotų 9,5 milijardo, S. Amerika 3,5 ml., Japonija 2,6 milijardų. Likusios 21 valstybės duotų likusią dalį.

Jorg Halder, Austrijos Laisvės Partijos vadas ir kandidatas į būsimą kanclerį, austrų parlamente pareiškė, kad pagal jį, buvusio Trečiojo Reicho darbo politika buvo gera. Už tai susilaukė stiprių puolimų.

Tailandijoje 70% prostitučių serga AIDS liga. Iš Australijos į tą šalį važiuoja nemažai „meilės“ ieškančių turistų. Vienas Tailandijos ministras per televiziją pareiškė, kad ji stebina toks svetimtaučių savizudybės ieškojimas.

Jackes Chirac, prancūzų neo-Gaulistų partijos vadas, yra prieš svertimtaučių imigraciją į Prancūziją. Prancūzas dirbdamas su žmona uždirba 15,000 frankų, o šalia gyvenąs imigrantas su 3-4 žmonom ir būriu vaikų gauna iš valdžios 50,000 frankų mėnesinę paramą. Aišku, kad tą prancūzą apima apmaudas, sako Chirac.

Jelcinui grįžus į Rusiją iš Vašingtono, prez. Bush kalbėjo 40 minučių su Gorbaciovu ir jam patarė bendradarbiauti su Rusijos Federacijos prezidentu. Ta proga Gorbaciovas aiškines, kad jis į Londoną šio mėn. 17 d. nuveš naują sovietų ekonomijos reformų planą, kurį ruošia jo patarėjai, įskaitant min. pirmininką Pavlovą, Gorbacioviui vadovaujant.

Nevisai patvirtintom žiniom, S. Sąjungoj planuojama: 1) leisti įmonėm laisvai pirkti dolerius šiais metais; 2) įvesti tvirtą rublių metų pabaigoj; 3) panaikinti prekių kainų nustatymus ateinančiais metais, išskyrus tik labai ribotą skaičių produktų.

Sovietų Militarinės Istorijos Instituto viršininkas, pulk. gen. Dimitri Volkogonov, atsisakė iš savo pareigų. Priežastis: jis turėjo priėjimą prie slapčiausių istorinių dokumentų ir jais pasinaudodamas nutarė parašyti 10-ties tomų sovietų karinę istoriją. Kai parodė dar neišleistą pirmąjį tomą savo kolegom generolam, kilo toks triukšmas, kad jis nutarė geriau atsistatyti negu rašyti iškraipytą istoriją.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO LAIKRASTIS.

Redaktorė J. Zitkevičienė, 29 Ormond Rd., Moonee Ponds Vic. 3039.

Neužmirškime Baisiojo Birželio!

Mes visi turime atsiminti, ir niekada neužmiršti, kas mūsų tėvams ir seneliams atsitiko tą baisų birželį...

Antrasis pasaulinis karas prasidėjo 1939 m. rugsėjo 1 d. Sovietai užėmė Vilniaus kraštą ir kitas sritis. 1940 m. spalio 10 d. dalis Vilniaus krašto buvo sugrąžinta lietuviams, bet daug mažiau žemės buvo grąžinta, negu tiek, kiek buvo sutarta 1920 metais. Už šią žemės grąžinimą sovietai reikalavo, kad lietuvių įsileistų sovietų kariuomenę, bet buvo sutarta, kad kareiviai nesikiš į Lietuvos reikalus. 1940 m. sovietai staigiai

įžengė į Lietuvą ir užėmė kiekvieną miestelį. Nuo to laiko sovietai pradėjo naikinti viską, kas lietuviška.

Kas blogiausia, jie pradėjo suimnėti patriotus lietuvius, vadus ir pirmininkus. Šalia to, slaptai sovietai taip pat suėmė ir išvežė lietuvius civilius. Sovietams nebuvo svarbu, ar tai moteris, ar vaikas, visus išvežė į Sibirą. Ten dauguma mirė nuo bado ir šalčio. Iš viso išvežė apie 45.000 lietuvių. Tai atsitiko 1941 birželio 14 d. visoje Lietuvoje. Tai buvo tas baisusis birželis, kurį mes ir šiandien ir kasmet minime, ir niekad neturime užmiršti.

Danius Aras
Lit. kursai, Melbourne

Svečiai iš Lietuvos

(Tęsinys iš Nr. 21)

Mūsų svečiai, nors labai mylėjo savo tėvynės Lietuvos gražią gamtą, bet labai nustebo matydami, kad Australijos gamta turi irgi savo savotišką grožį. Ypač mums gerai sekėsi - dvi dienas buvo labai gražus oras, o atvykę į Carn Curan ežerą pažvejoti, sugavome keletą žuvų - ešerių ir forėlių. Regina labai pamilo Australijos „possums“, kuriuos ji maitino kas vakarą gamtoje bananais ir kitais australiškais valgiais.

Grįžę į miestą, mūsų svečiai norėjo dar kartą apžiūrėti Melbourną ir aplankyti Lietuvių namus. Jų norai gerai išsipildė, nes tą dieną buvo krepšinio rungtynės - Varpas žaidė prieš Australų klubą. Aš pasiėmęs savo sportinius drabužius, su Dariu, Jonu ir Regina, nuvažiavom tiesiai į Lietuvių klubą. Ten jie tikrai jautėsi, kaip namie. Papuošimam namų - lietuviškos juostos, drožiniai, paveikslai priminė jiems tėvynę Lietuvą.

Tai buvo proga susipažinti su kitais lietuviams, pasimainė adresais, susirašinėti su Australijos jaunimu.

Jonas susipažino su krepšininkais ir buvo pakviestas per mane dalyvauti rungtynėse. Aš pats nežinojau, kad jis buvo toks gabus krepšininkas, bet nuėjęs į stadioną ir prieš rungtynes, pamatęs jį metant kamuolį, aš tikrai nustebau, geresnio krepšininko nebuvau matęs, kaip Jonas. Tada, aš nuėjau ir pakalbėjau su savo treneriu. Nesakyčiau ką aš jam sakiau, bet jis tuoj pat nusišypsojęs, linktelėjo galvą.

Per visas rungtynes, Jonas mėtė kamuolį, kaip žaibas. Aš didžiavausi, kad jam daviau savo uniformą ir jis žaidė turėdamas mano numerį.

Visa salė rėkė ir šaukė. Visas stadionas aidėjo vienu žodžiu - „Jonas“. Treneris, nors buvo nustebejęs, bet dar daugiau patenkintas - jo komanda laimėjo

rungtynes, jo lietuvių komanda su lietuviu svečiu.

Visai mūsų šeimai, Dariui, Jonui ir Reginai buvo labai gaila, kai pagaliau atėjo laikas atsiveikinti. Dar kartą, paskutini, karštame ore, važiavome į aerodromą ir su ašaromis akyse atsiveikinom.

Aš dovanojau Dariui savo mėgiamiausią juostelę. Jonui savo krepšinio uniformą, o Reginai „possum“ gyvulėlį ir meškiuką. Atsiveikinom ir palinkėjom mieliems svečiams daug laimės. Kvietėm, kad kitą kartą mus aplankytų.

Žiūrėdamas pro aerodromo langą, aš mojavau ranka ir šypsojau. Tikrai, buvo gera savaitė. Jie daug išmoko apie Australiją - bet ir aš daug išmoku apie lietuvius.

Sau pasižadėjau, kad vieną dieną aš Lietuvą aplankysiu!

Andrius Kaladė, Melbourne
1-ji premija, 15 m. grupė

Jei aš laimėčiau milijoną dolerių

Jei aš laimėčiau milijoną dolerių, aš nusipirkčiau blizgantį, raudoną Ferrari. Ir važiuočiau aplink miestą, kad visi matytų mano automobilį. Važiuočiau į pajūrį ir sėdėdama žiūrėčiau į bangas. Pavažinėčiau ir savo draugus.

Eičiau į krautuves ir nusipirkčiau daug rūbų. Tada susipakuočiau savo didelį lagaminą ir nuskrisčiau į Lietuvą. Ten aš aplankyčiau savo gimines ir eičiau pažūrėti Gedimino ir Trakų pilis. Nuvaziuočiau ir į Palangą, pasimaudyti ir tikiu rasčiau gintaro Baltijos jūroje.

Tada aš nuskrisčiau į Ameriką, kur aplankyčiau kitas gimines ir eičiau į Disneyland.

Kai sugrįžčiau, aš paaukočiau didelę sumą pinigų badaujantiems žmonėms Etiopijoje ir Indijoje.

Aldona Pretty
9 skyrius, Adelaide

Reikėtų sekti jų pavyzdį

„Jaunoji Lietuva! Tavo dvasios įkvėpti, mes stengiamės šį pasirinktą uždavinį įvykdyti. Mūsų pasisekimas tegu sustriprina Tavo dvasią ir pasitiekimą savo jėgomis ir gabumais.“ Šiuos žodžius rašė Darius ir Girėnas savo testamente prieš išskrendant iš Amerikos per Atlantą į Lietuvą 1933 metų liepos 15 dieną. Iki šios dienos viso pasaulio lietuviai juos mini, nes jie rizikavo ir prarado savo gyvybę, kad Lietuvių dvasia būtų sustiprinta. Būtų gerai, jeigu šiandien atsirastų panašūs didvyriai, kurie ir vėl pakeltų lietuvių ūpą išsikvoti tikrą laisvę.

Tais laikais daugiausiai baugino visus lakūnus Atlanto vandenynas. Todėl buvo labai didelis žygdarbis padaryti tokį skrydį, kaip Dariaus ir Girėno. Lindbergas atliko pirmą kelionę nuo New Yorko į Paryžių 1927 metais. Jį sutiko žmonės miniomis ir sveikino jį už jo ilgą kelionę. Toje minioje buvo Stepas Darius. Tas įvykis jį paveikė, kad

jis norėtų pats skristi.

Kai Darius ir Girėnas skrido per Atlantą, jie turėjo daug problemų.

Jie negalėjo būti tikri, ar jie pateks į teisingą vietą, nes galėjo vėjas juos nupūsti šimtus mylių į netą kryptį. Jų lėktuvas net nerūjo radijo, nei daug kitų naudingų įtaisų. Bet visas pasaulis žinojo apie jų skridimą ir Kauno aerodrome jų laukė tūkstančiai žmonių. Jie laukė ir laukė, bet nesulaukė. Darius ir Girėnas perskrido per Atlantą, bet nukrito Vokietijoje Soldin miškelyje liepos 17 dieną.

Po šių didvyrių mirties jų testamento žodžiai pasidarė ypatingai reikšmingi: „Tad šį skridimą ir skiriame ir aukojame Tau, Jaunoji Lietuva!“ Mes juos minime, bet reikėtų ir sekti jų pavyzdį. Garsūs lietuvių sportininkai ir kiti pasižymėję lietuvių turėtų paskelbti, kad jie stengiasi ne tik sau, bet Lietuvai.

Danius Aras
Lit. kursai, Melbourne

Kas buvo Darius?

Mes visi žinome apie Dariaus ir Girėno skridimą per Atlantą 1933 metų liepos 15 dieną, bet kiek mes žinome apie patį Darių? Čia yra informacija apie lakūną Stepą Darių.

Stepas Darius gimė 1896 metų sausio 8 dieną Rubiškės vienkienyje. Jo tėvai buvo kauniečiai, kurie atsikėlė į Zemaitiją.

Stepo Dariaus tėvas turėjo du vardus: Jonas-Romualdas Jucevičius-Darašius. Dariaus motina vadinosi Augustina Vaišvilaitė. Stepo tėvas mirė 1905, tada jo motina vėl ištekėjo už Kazio Degučio.

Stepas su šeima persikėlė į Ameriką 1907 m. gruodžio 15 dieną. Atvykę į Ameriką jie gyveno

Newarke, tada Elizabete ir po to Chicagoje.

Stepas Darašius pasivadino Dariu. 1917 m. jis baigė technikos mokyklą. Jis buvo geras sportininkas. Mėgo lošti beisbolą, krepšinį ir futbolą. Jis įstojo į kariuomenę 1917 m. Dalyvavo kautynėse ir buvo apdovanotas dviem karo medaliais. Grįžęs iš Prancūzijos į Chicago organizavo Lietuvos karius. Darius išvyko į Lietuvą 1920 m., nes jis norėjo prisidėti prie Lietuvos atstatydinimo.

Zinodami detales apie Dariaus gyvenimą, mes matome, kad jis ir šiandien gali būti pavyzdžiu lietuviškam jaunimui.

Daina Didžytė
Lit. kursai, Melbourne

Neatskrido oranžinis lėktuvas

Kaune minios laukė aerodrome, kada iš vakarų pasirodys oranžinis lėktuvas „Lituanica“ ir atneš tėvynei negirdėtą garbę. „Lituanicos“ Kaunas nesulaukė. Vietoj to vėliau į Kauno aerodromą atskrido vokiečių Deruluft bendrovės keleivinis lėktuvas ir atvežė du karstus. Karstuose gulėjo žuvę lakūnai Darius ir Girėnas.

Savo testamente Darius ir Girėnas buvo parašę: „Jaunoji Lietuva, Tavo dvasios įkvėpti, mes stengiamės šį pasirinktą uždavinį įvykdyti.“ Lietuvos vyriausybė abu apdovanojo Vyčio kryžiumi, tokiu ordinu, kuris duodamas tik

pasiržymėjusiems kare. Aviacijos komentatoriai jų vardus minėjo tarp tų, kurie žuvo žmonijos labui. Vietoje, kur jie žuvo 1933 metais liepos 15, buvo pastatytas paminklas, ir dabar tebėra su lenkiškais ir lietuviškais užrašais. Dabar toji vieta priklauso Lenkijai.

Nuo Yew Yorko iki žuvimo vietos skridimo nuotolis buvo 3.984 mylios. Iki Kauno būtų buvę 4.460 mylios. Buvo dar likę tik 476 mylios, ir oranžinis lėktuvas būtų pasiekęs Kauną.

Aidas Kaspariūnas
Lit. kursai, Melbourne

Motinos Diena

Motinos Dienos minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis. Aš turėjau nešti auką kunigui. Kita mergaitė nešė gėles ir plakatą su žodžiais: „Mūsų Mamytėms“.

Po pamaldų aš važiavau su mama ir tėte į Lietuvių namus. Ten mes pavalgėme pietus. Po pietų aš nuėjau į salę ir už scenos, kur mėginavau pasirošti Motinos Dienos koncertui. Aš jaučiausi labai nervuota ir kartojau savo prakalbą porą kartų.

Užuolaidos atsidarė. Aš galvojau, kad buvo mano eilė eiti į

sceną. Bet ponas Stačiūnas pradėjo kalbėti ir po jo ponis Vabalienė pasakė porą žodžių, po jos, ponis Driženė irgi pasveikino mamas.

Kai ji baigė savo kalbą, tai aš tada žinojau, kad buvo laikas - man pradėti koncertą. Aš stovėjau prieš daugelį žmonių ir laukiau savo eilės kalbėti. Ir vistiek kalbėjau.

Laikas pradėjo ir koncertas pasibaigė. Gerai pavyko. Žmonėms labai patiko darželio vaikų prakalbos, mūsų šokiai ir dainavimas.

Daina Dundaitė
8 skyrius, Adelaide

Žemės vertinimas Švedijoje

Ko galime pasimokyti iš kaimynų?

Švedijos valstybinės organizacijos „Land Survey“ kvietimu septyni mūsų Respublikos žemėtvarkos specialistai lankėsi šioje Skandinavijos šalyje. Kelionės tikslas - išklausti Švedijos kadastro sistemos kursą. Be mūsų, kursuose dalyvavo 7 Latvijos ir 8 Estijos žemėtvarkos, aplinkos apsaugos, žemės vertinimo specialistai. „Land Survey“ yra pajėgi organizacija, vykdanči visus žemės tvarkymo darbus. Ji įsikūrusi Jovlės mieste, 180 km į šiaurę nuo Stokholmo.

Viena pagrindinių kurso temų buvo nekilnojamojo turto registracija, įvertinimas ir mokesčiai. Švedijoje, kaip ir daugelyje Europos šalių, už nekilnojama turta - žemę, pastatus, vandenį, miškus imami mokesčiai. Šiam darbui reikalinga tiksli viso turto registracija ir įvertinimas.

Mane labiausiai domino žemės vertinimo ir mokesčių už žemę klausimai. Malonu ir kartu liūdna buvo išgirsti tokius švedų žodžius: „Žemės vertinimo srityje jūs esate mus pralenkę, tačiau nesugebate atrinkti tai, kas yra svarbiausia.“ Iš tiesų mūsų mokslo įstaigos turi sukaupusias daug duomenų, bet jais per mažai naudojames.

Šalis suskirstyta į 24 administracinius rajonus, vadinamus „county“. Visi rajonai - į 284 municipalitetus. Tik 10 proc. Švedijos teritorijos užima dirbama žemė, 50 proc. miškai, likusi dalis - kalnai, statiniai ir vandenys. Žemės ūkiu gyventojai verčiasi pietinėje šalies dalyje. Tai lygumų ir derlingos žemės kraštas, vadinamas Švedijos aruodu. Didesnė žemės dalis yra privačiose rankose. Kiekvieno savininko sklypas registruojamas, turi numerį ir įvertinimą. Ši sistema Švedijoje galioja jau 200 metų. Naudojama žemė vertinama bendrai visa, o ne taip kaip pas mus atskirai ariamą, atskirai pievos ir ganyklos. Dirvožemio tyrimų medžiaga naudojama nustatant vadinamus žemės našumo rajonus, kurių Švedijoje priskaičiuojama apie 120, kas 10 metų atliekami agrocheminiai tyrimai. Kiekvieno žemės našumo rajono vertė yra išreikšta ne balais, o pinigais. Visi rajonai turi 5 žemės produktyvumo klases, kurio dar yra skirstomos pagal sklypo konfigūraciją į 3 grupes, o pastarosios pagal nusausinimo būklę dalijamos dar smulkiau. Žemės kaina svyruoja nuo 17,5 tūkst. iki 5 tūkst. kronų už hektarą. Tai priklauso nuo reljefo, vegetacijos periodo, dirvožemio margumo, žemės ūkio kultūrų pasiskirstymo ir kitų faktorių. Nustatant kainą dar atsižvelgiama į kelių tinklą, atstumą nuo miesto ir kt. faktorius. Valstybinė žemės kaina yra 12-13 proc. mažesnė už rinkos kainą.

„Land Survey“ organizacijoje yra skyrius, kuris seka žemės rinkos ekonomiką ir kas 6 metai kiekvienam žemės našumo rajonui sudaro atskiras vertinimo lenteles. Panašios lentelės sudaromos miškams, pastatams, vandens baseinams, naudingų iškasenų telkiniams, kalnų rajonams ir kitam nekilnojamam turtui. Nestebome sužinoję, kad kalnų rajonų žemės sklypai, esantys netoli Arės miesto, yra įvertinti daugiau negu Stokholmo žemė, nes čia yra žiemos

slidinėjimo trasos, suvažiuoja tūkstančiai poilsiautojų, turistų, iš kurių savininkai gauna didžiules pajamas.

Kasmet žemės savininkai moka žemės mokesť. Jis yra nedidelis ir sudaro tik 1,4 proc. valstybinės žemės kainos. Už nenaudojamą žemę (pelkynus, krūmynus), kuri sudaro žemės savininkui nepatogumų ar nuostolių, valstybė arba primoka tam tikrą sumą pinigų, arba ją atima iš bendros mokesčių sumos.

Pensininkai moka vienodą žemės mokesť kaip ir visi savininkai.

Kiekviename rajone yra žemės ūkio valdyba. Jos tikslas - palaikyti mažų ūkių veiklą, rūpintis, kad ūkiai gautų tinkamas pajamas už pagamintus maisto produktus, kad nebūtų niokojama gamta ir vartotojai gautų švarų, gerą ir šviežią maistą. Kiekvienoje žemės ūkio valdyboje yra konsultacinė tarnyba - tai įvairių žemės ūkio sričių konsultantai, ekspertai, kurie rūpinasi žemės ūkio mokslo propagavimu, organizuoja kursus, išvykas, teikia konsultacijas. Už kiekvieną paslaugą arba konsultaciją, kuri trunka ilgiau kaip 2 valandas, ūkininkas turi atsilyginti. Tos žemės ūkio šakos, kurios sunkiai vystomos, pavyzdžiui, pienininkystė šalies šiaurėje, yra valstybės remiamos, joms suteikiamos papildomos lengvatos ir lėšos, be to, valstybė atlygina nuostolius, patirtus dėl nepalankių gamtinių sąlygų.

Būdami Švedijoje, patyrėme daug naujo, pamatėme savo klaidas. Supratome, kad įgyvendinti Lietuvoje naujos nebus lengva. Tačiau labiausiai pasimokyti iš švedų galima tvarkos ir sąžiningumo.

Lione Grigoravičienė
Inžinierė-dirvožemininkė

Lietuvos Invalidų vaikų ir našlaičių fondui

Aukos gautos š.m. birželio mėnesį

\$750 Adelaidės Lietuvių Mot. Kat. D-ja
\$420 „Gold Coast“ lietuviai per V. Petraitiene
\$400 C. Marks
\$150 P. Pullenas (Syd)
\$100 B. Prašmutaitė (Melb), Pov. Kazla (Amer. dol.)
\$80 J. Langevičius
Po \$50 Z. Letukienė, G. Baltutyte (Melb), I. Bakšys, LSS Melb. Skautų Ramovė, LSS Melb. Džiugo Tuntas (Amer. dol.), J. Poškus, J. Grogonyte (Can), Anonimas, V. Ratkevičius, J. Bagdonienė (Syd), A. Cibulskytė (Syd) ir Sliterių šeima (Syd). - trijų paskutiniųjų aukos skiriamos J. Dambrausko atminimui, vietoj gėlių.
\$30 O. Baužienė, A. & U. Juciai, \$25 C. & S. Dubinskai. Po \$20 O. Bridžiuvienė, S. Kanienė, A. & V. Gudaičiai, S. Kalakauskienė (Syd), G. Antanėlis (Syd) ir N. Liutikaitė (Syd) - trijų paskutiniųjų aukos skiriamos J. Dambrausko atminimui, vietoj gėlių. \$15 aukojo K. Kaminskas.

„Vilties“ draugijos vardu visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkoju.

D. Baltutyte
„Vilties“ D-jos Atstovė Australijoje

HOBARTAS

A. † A. Laurynas Zosas

Birželio mėn. penktą dieną Hobarto ligoninėj mirė Laurynas Zosas. Laurynas gimė 1906 metais balandžio mėn. 13 dieną pasiturinčių ūkininkų šeimoje, Kupiškų. Baigęs pradinį mokslus studijavo teisę Kauno universitete. Porą metų studijavo teologiją kunigų seminarijoje.

Į Australiją atvyko 1948 ar 49 metais, apsigyveno Springfielde, kur jau kūrėsi daugelis tautiečių, gavo darbą aliuminijaus apdirbimo įmonėj „Dowell“ ir išdirbo joje kol netikėta liga padarė jį nedarbingu.

A.a. Laurynas buvo linksmo būdo žmogus, į gyvenimą žiūrėjo pro pirštus, nesirūpindamas apie ateitį, bet jau ankstyvais kūrimosi metais įsigijo sklypą ir ant jo pasistatė du barakėlius, viename jų buvo įsikurusi bendruomenės išlaikoma savaitgalio mokykla.

A.a. Laurynas įsijungė į bendruomenę kada ji tik kūrėsi, buvo išrinktas į valdybą ir 1956 metais ėjo vicepirmininko pareigas. Jis platino - rinko prenumeratą laikraščiu „Australijos Lietuvis“, priiminėjo užsakymus lietuviškoms knygoms spausdintioms Amerikoje ir kitose vakarų valstybėse. Netikėtos ligos išiktas pateko į Royal Derwent ligoninę ir joje

išgyveno 26 metus. Cia, dėl kraujo išsiliejimo smegenyse prarado galėjimą kalbėti ir išbuvo visišku nebyliu daugelį metų, o dėl įsiklusius gangrenos prarado dešinę koją. Pabaigoje gegužės mėn. sunkiai susirgo, buvo atvežtas į Royal Hobart ligoninę, bet ši kartą išgelbėjimo nebuvo.

Prieš porą metų Hobarte lankėsi kun. Juozas Petrauskas ir suteikė a.a. Laurynui paskutinį patepimą ir tuo, atrodo, padarė mažą stebuklą: greitai po to a.a. Laurynas pradėjo ištarti keletą žodžių o kartais ir vieną kitą sakinį sudarydavo.

Laidotuvių apeigos buvo atlaikytos šv. Teresės bažnyčioje, Moonah. Pamaldas pravedė kun. Terry Bowerman, vienuolė Valery ypatingai švelniu balsu sugiedojo porą australiškų laidojimo giesmių. Kun. Terry pasakė trumpą pamokslą apie a.a. Lauryno iškentėtus sunkumus jo gyvenime. Valdybos sekretorius atsisveikinimo žodžius paskaitė lietuviškai. Po pamaldų, būrelis buvusių draugų palydėjome a.a. Lauryną į Kingstono kapines, kur karstui leidžiantis į duobę sukabėjome „Tėve Mūsų“, o Teresė Kairienė ant jo karsto užpylė žiupsnį lietuviškos žemelės. S. A.

Pagerbtas Algis Taškūnas

Karalienės gimtadienio metu, tarp daugelio australų, buvo pagerbtas lietuvis, ALB Hobarto Apylinkės narys Algis Taškūnas, jis apdovanotas medaliu The Order in the General Division (OAM) už pasitarnavimus aukštajam mokslui ir Pabaltiečių bendruomenėms.

Hobarte Algis yra plačiai pažįstamas tarp lietuvių ir kitų tautybių žmonių. Jis buvo vienas iš svarbiausių organizatorių skuriant HELLP. Daugelį metų redagavo ir leido „Baltic News“, Hobarto Universitete įsteigė Lietuvos Studijų Draugiją ir yra veiklus bendruomenės narys. 1985 metais buvo pagerbtas titulu - Australian of

the Year. Hobarto Universitete Algis eina pareigas kaip Vykdomasis Pareigūnas Fakultete Science and Engineering ir Commonwealth Student Appeal and Review Tribunal.

Hobarto Apylinkės lietuviai dėliaugiamės, kad Algio darbai yra australų taip aukštai įvertinti. Sveikiname Algį tos pagarbos sulaukusį. Dėkojame Algii už visus darbus idėtus į bendruomenę ir už per „Baltic News“, Lietuvai daromų skriaudų skelbimą visam pasauliui.

S. Augustavičius
Hobarto Apylinkės valdyba

Išvežtųjų minėjimas

Penktadienį, birželio 14 dieną paminėjome 50 metų sukaktį nuo 1941 metų trėmimų. Su vėliavomis, plakatais ir žvakutėmis budėjome prie St. Joseph bažnyčioje atkreipdami praėvių dėmesį į Lietuvos kovą už nepriklausomybę ir primindami jiems kiek daug Pabaltijo kraštai iškentėjo rusų priespaudoj.

Po budėjimo, įvairių religijų dvasiškaiai atlaikė bendras pamaldas, į kurias atsilankė vis mažėjantis senstančių pabaltiečių būrelis, keletas jaunesnių irgi matėsi, bet daugumą sudarė australai, tarp jų buvo visada mus remiantis senatorius Brian Harradine ir liberalų partijos opozicijos ministeris Immigracijai ir Etnikų reikalams John Barker. Malonu buvo matyti ir kitų europietišku imigrantų bendruomenių atstovų.

Pamaldas pravedė Monsinjonas Philip Green VG. Trumpą įvadą tarė Salvation Army dvasiškis, o labai išsamų pamokslą apie Baltijos tautų tragediją, trėmimų žiaurumus

ir trėmtinių iškentėtas kančias Sibire, pasakė kun. John Wall iš Mt. St. Canice.

Juratė Flanagan (Kantvilaitė) labai gražiai sugiedojo devynesdešimtą psalmę, maldininkams atsakant „būk su manim Viešpaite kada aš esu varge“. Padėdami vargontų, kuriais grojo Marian Basset, sugiedojo keletą australiškų giesmių ir pamaldas užbaigėme sugiedodami Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Australijos himnus.

Minėjimui užsibaigus pasivaišino HELLP paruoštais gausiais užkandžiais, kava ir arbata.

Lietuvos Studijų Draugija gavo iš Hobarto universiteto daugelį mokslo knygų, kurių taip truksta atsikuriantieji Lietuvai. Dabar šios knygos yra ruošiamos persiuntimui į Kauno Vytauto Didžiojo universitetą. Australijos Lietuvos Fondas stambia suma prisidėjo prie pašto išlaidų šių knygų persiuntimui. S. A.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Edvardas Seženį laidojant, už jo vėlę šv. Mišioms aukojo K. Augūnienė, A. Bajoras, J.A. Jankevičiai, V. Junokas, A. Kalvaitienė, P. Mažylis, K.A. Mioldažiai, NN, A. Sadauskienė, J. Sarapinas, L. Sidabra, S.P. Siuškai, V. Sukevičius.

Mūsų parapijos išlaikymui \$50 aukojo Algirdas ir Amanda Mulioliai - svečiai iš Clevelando USA, atvykę į savo sūnaus Jono ir Virginijos Bruožytės vestuves.

Geelonge lietuviškos pamaldos liepos 21 d. sekmadienį šv. Jono bažnyčioje 9.30 val. Sv. Mišias už Jurgį Sedlionių mirties pirmose metinėse užprašė testamentu vykdytojas Liudas Pikelis.

Viktorijos mokyklų atostogos,

TAUTOS FONDAS

Trėmimų į Sibirą minėjimo proga Melbourne aukojo Tautos Fondui \$128 Algis ir Amanda Mulioliai iš Clevelando, \$50 A. Stupuras, \$25 T. Jurgelaitienė. Po \$20 aukojo P. Bimba, Emilija Markonienė vyro a.a. Povilo ir dukros a.a. Aldonos atminimui, V. Petkevičius, M. Prašmutienė, F. Ročius, Alf. Ročius, Aug. Ročius, V. Stagis. Po \$10 aukojo D. Baltutienė, V. Cerakavičius, J. Cerniauskas, Z. Prašmutaitė, B. Prašmutaitė, Pr. Repšys, Br. Sadauskas, D.V. Simankevičiai, Pr. Svambarys, M. Venckienė. Po \$5 aukojo M. Augustauskienė, J. Geštaitienė, Pr. Binkus, O. Bratiškienė, Pr. Saulys ir 50 centų B. Beržanskas.

Visos \$488.50. LKV Sąjunga „Ramovė“ Melbourne skyrus už savo vėliausiai mirusius narius: Alfonsą Sadauską, Andrių Tamulevičių, Vincą Sidabrą, Joną Urbanavičių ir Petrą Venckų, juos pagerbiant už jų kiekvieną aukojo po \$20, viso už juos \$100. Visiems aukotojams už šią finansinę paramą Lietuvos laisvinimo reikalams nuoširdžiai dėkojame.

Tautos Fondo
Atstovybė Melbourne

NORI SUSIRAŠINĖTI

Ramunė Gedminaitė nori susirašinėti su jaunimu iš Australijos. Jai 18 metų ir jos adresas: Lietuva - Lithuania, Vilnius 232000, Iki pareikalavimo, Ramunė Gedminaitė.

mūsų Parapijos Sekmadienio mokyklos pamokos po atostogų prasidės liepos 28 d.

„Tėviškes Aidas“ Redaktorius Kazys Mioldažys su Pensininkų Sąjungos ekskursija išvyko į Brisbanę. Redakcijoje jį pavaduoja ALK Federacijos pirmininkas Valentinas Čizauskas.

Aukos Australijos Lietuvių fondui

\$220 Juozas Jasulaitis (1000).
A.a. Juozo Cervinsko atminimui:
\$20 J. Balčiūnas (1420) ir \$10 V. Ališauskas (930).
\$25 S. Pocius (120) - NSW - a.a. Broniaus Sidlauskos atminimui.
\$20 K. Starinskas (193) - a.a. Ceslovo Volodkos atminimui.
A.a. Edvardui Seženiu Melbourne mirus vietojėlių: po \$20 I. O'Dwyer (150) ir M. Kemešienė (177). Po \$10 Aug. Ramanauskienė (174) ir S. Savickienė (205) ir J.S. Meiliūnai (1112).

Ačiū visiems už aukas. Sveikiname naują tūkstantininką, melbourniškį Juozą Jasulaitį, kuris įvairiomis progomis aukodamas Fondui pasiekė šią sumą.

Vincas Ališauskas
AL Fondo išdininkas

Paiškinimas dėl tų fondų

Saulius Varnas savo Australijos veiksmų suvažiavimo aprašyme „Mūsų Pastogės“ 26 numeryje apsilenkia su tiesa rašydamas, kad Melbourne Lietuvos Atstatymo Fondas buvęs sauvališkai administruojamas.

Toki „sauvaliavimą“ mėgino surasti Melbourne Apylinkės Kontrolės Komisija garsiai apie tai skelbdama dar prieš tikrinant knygas. Po pakartotinių tikrinimų ta komisija nieko nesurado šito šmeižto patvirtinimui. Fondas veikė pagal Apylinkės Valdybos nuostatus, ir visos išlaidos buvo dokumentuotos, išskyrus pasiūstus pinigus į Paryžių pagal PLB pirmininko prašymą, kas parodė, kad tuo centralizuotu Fondu administruojamam PLB pirmininko ir LRAT pirmininko, negalima pasitikėti. Už tat mūsų fondas teikė pagalbą Lietuvai tiesioginiu keliu.

Melbourne patys save sukompromitavo kirvičių kėlimo autoriai, ir dėl to jokio bendruomenės susiskaldymo nėra.

Albina Ramoškienė
(buvusi Lietuvos Astatymo
Fondo išdininkė)

Maskvoje įvyko Lietuvos respublikos ir Sovietų Sąjungos delegacijų darbo grupių susitikimas. Lietuvių darbo grupei vadovavo ministras Aibišala, sovietų grupei teisingumo ministras Luščikovas. Susitikimo dalyviai pavedė ekspertam gilintis į posėdyje svarstytas problemas. Spaudos agentūros nepranešė, kurios, būtent, problemos buvo svarstomos, tepažymėjo, kad derybos vyko dalykiškai.

Gedulo ir Vilties Dienos minėjimai

Birželio keturioliktoji, - gedulo ir vilties diena, - Lietuvoje buvo paminėtos masinių išvežimų penkiasdešimtųjų metų. Minėjimo programa, birželio trylikąta Valstybės muziejuje Vilniuje, kur buvo atidaryta paroda „Tamsiame vidurnaktyje nežuvę“. Parodoje eksponuojama gausi dokumentinė medžiaga apie tremimus, tremtinius ir tremties vietas - nuotraukos, tremtinių - buvusių tremtinių - ir politinių kalinių daiktai, taip pat dviejų dailininkų Motuzos-Matuzevičiaus ir Algimanto Ciurlionio tapybos darbai. Penktadienį, birželio 14-ąją, 12 val. 30 min., Vilniaus arkikatedroje buvo atšaujamos iškilmingos Mišios už zuvusiuųjų tremtinių sielas, po pamaldų, prie Naujosios Vilnios geležinkelio stoties, bus atidengtas ir pašventintas paminklas tremties aukom atminti. Didelis kryžius pastatytas toje vietoje iš kurios 1940-ais metais pajudėjo ilgi tremtinių ešalonai išvežantys į nežinią tūkstančius nieku nesuskaltusius Lietuvos žmonių. Vilniaus sporto rūmuose, Rinkevičiaus diriguojamas valstybinis simfoninis orkestras atliko Verdi Rekvium, tuo pačiu laiku Vilniaus arkikatedroje vyko gedulingos pamaldos per kurias giedojo radijo ir televizijos choras. Vilniaus universiteto kieme, prie švento Jono bažnyčios, Domarko diriguojamas simfoninis orkestras atliko Mozarto Rekvium. Birželio penkiolikąta, Kauno dainų slėnyje vyko tremtinių poezijos ir dainų šventė, kurios metu buvo įteiktos pirmosios literatūrinės

premiijos už išleistas poezijos knygas. Lietuvos vyriausybės sprendimu birželio keturioliktoji paskelbta nedarbo diena.

Masinių trėmimų penkiasdešimtmetis buvo plačiai paminėtas ir už Lietuvos ribų. Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Bush'as Baltuosiuose Rūmuose Vašingtone pasirašė proklamaciją, skelbiančią birželio keturiolikąta Pabaltijo kraštų laisvės diena. Proklamacijos pasirašymo iškilmes vyko birželio 14-ąją, dalyvavo amerikiečiai kongresmenai, trijų Pabaltijų kraštų veikėjai, organizacijų atstovai. Tuoj po to Baltuosiuose Rūmuose rengiamos diskusijos prie apskrito stalo Pabaltijo kraštų klausimais. Diskusijose dalyvavo Baltųjų Rūmų atstovai ir pabaltiečiai veikėjai, viso apie 35-ki asmenys. Baisiojo birželio minėjimai rengiami ir kituose Jungtinių Amerikos Valstybių miestuose, taip pat visur kitur, kur įsikūrusios gausnės lietuvių bendruomenės - Pietų Amerikoje, Australijoje, Kanadoje, Europoje. Australijoje birželio trėmimų minėjimai rengiami Melbourne, Hobarte, Canberroje, jie vyko sekmadienį, birželio šešiolikąta. Pakviesti kalbėti australai politiniai veikėjai. Melbourne, Perthe ir Sydnejuje minėjimus rengia drauge lietuviai, latviai ir estai. Taip pat ir Londone, Didžiojoje Britanijoje, trėmimų minėjimą lietuvių rengia drauge su estais ir latviais: Southwark katedroje lietuviai, estai ir latviai kunigai koncelebravo Mišias, po pamaldų vyko pabaltiečių meninė programa.

LRTV

Mieli ir brangūs Australijos Lietuviai

Prieš išvykdamą į Lietuvą tęsti pradėtą darbą, dėkoju Lietuvių organizacijoms ir visiems, kurie taip dosniai parėmė mano projektą Vilniuje; t.y. pavyzdinio invalidų vaikų darželio įsteigimą.

Ypač esu dėkinga asmenims, kurie ne tik parėmė, bet ir padaršino bei įvertino mano pastangas. Būtinai turiu paminėti ir mano tėvelius, be kurių ši svajonė vargu ar būtų išsipildžiusi.

Esu nustebinta jūsų visų nuoširdumui ir pagalba, ypač darbais gaminant invalidų vaikų darželiui įvairius reikmenis ir taip sutaupant daug lėšų, o taip pat už paaukotas medžiagas ir žaislus.

Vilniuje ir visoje Lietuvoje Australijos Lietuviai yra labai gerbiami ir branginami; tai išveivijos dalis, kuri nedvejodama atėjo į pagalbą, kai jos reikėjo.

Atsisveikindama dar kartą dėkoju, kad jūsų pagalba galėsiu nelaimingiems vaikams suteikti nors šiek tiek džiaugsmo ir praskaidrinti jų rūšką gyvenimą.

A. † A. Edvardui Seženiu

Iškeliavus į amžinybę, jo gimines ir artimuosius Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu. Tu nesulaukei Tėvynės laisvės dėl kurios kovojai.

A. Bajoras

PERTHAS

Pranešimai

World Freedom League praneša, kad liepos 13 dieną, šeštadienį 6 val. vakare įvyks anti-komunistinis susirinkimas CSA House, 445 Hay Street, Perth, susirinkime bus svarstomas ir Pabaltijos klausimas kaip būtų geriau paremti Pabaltijos kraštus. Bus ir vakarienė, bet už vakarenę reikės mokėti \$10 ir kas nori tam susirinkime dalyvauti, tai turi užsakyti vietą ir užsimokėti iki liepos 8 d. Užsakymą priima P. Čekanauskas tel. 277 9035. World Freedom League kviečia visus lietuvius dalyvauti tame susirinkime.

„Loreta, Tu - nugalėtoja“

Sių dienų Lietuvos savanoriai

Kovo 11-ąją, per pirmąsias Nepriklausomybės atkūrimo metines, Lietuva pirmą kartą televizijos ekrane pamatė darniai išsirikiavusių karių gretas - Lietuvos krašto apsaugos departamento (KAD) vyrus, naują Laisvės kovotojų kartą, 1990-ųjų metų savanorius, atsikuriančios Lietuvos kariuomenės branduolį. Iškart pasijutom tvirtesni, drąsesni. Pajutom pasididžiavimą savo jauna valstybe.

Tai kas, kad mūsų nepripažįsta atominiais užtaisais apskaišę pasaulio galingieji. Jeigu yra kariuomenė, reiškia - yra valstybė! Mūsų vyrai - Lietuvos kariai, plikomis rankomis, bet ginkluoti galingiausiu pasaulyje ginklu - beribe meile Tėvynei ir Laisvei. Visas pasaulis sausio mėnesi pamatė, kaip tas ginklas sutraiškė laukinių Rytų ordų ir jų tankų bei raketų galybę. „Loreta, Tu - nugalėtoja“, yra parašyta Vilniuje ant kryžiaus, skirto Lietuvos didvyrei Loretai Asanavičiūtei, sutraiškytai tanko 1991 m. sausio 13-osios naktį.

Mano kaimynas, pirmą kartą televizijos ekrane pamatęs Lietuvos karius, pasakė: „Gražu, bet vyrai save pasmerkę“. Taip, jie žinojo kur eina ir kam pasiryžę. Jie jau iškart save paaukojo Lietuvai. Beginkliai eina bedugnės krašteliu, o šalia - grėsmingi stimpančio slibino nasrai. Nežino, kada jis pareikalau naujų aukų. Buvo pasiryžę atiduoti savo gyvybę sausio 13-ąją, bet Dievas norėjo kitaip. Dievas saugojo juos ir Lietuvą. Ne veltui parlamento pastate ant sienų - šventųjų paveikslai, kartu su jais - kunigas Robertas Grigas.

Tomis sunkiomis dienomis parlamente ir prie jo buvo keli tūkstančiai savanorių. „Net praėti buvo sunku“, - prisimena deputatai. Mėnesį laiko dieną naktį budėjo, miegojo ant fotelių, ginklavosi turėklų strypais...

Dabar, po trejeto mėnesių, karių parlamente mažiau - tiek, kiek reikia būtinai apsaugai. Tebegyvuoja tomis sunkiomis dienomis gimusi tradicija - meno kolektyvai atvažiuoja į rūmus koncertuoti kariams, pastiprinti jų dvasią.

Koncertavo „Armonikos“ ansamblis, Skriaudžių kanklininkai, daugelis estradinių grupių, o balandžio 10 d. pas karius atvažiavo Kauno Laisvės kovų ansamblis, atliekantis partizanų dainas.

„Štai ir susitikom: mes - buvusieji pokario partizanai ir jūs - nauja Laisvės kovotojų kartą“, - kreipėsi į kareivius Marytė Gražulienė.

Eina metai, keičiasi kartos, o

Rašo Birutė Jonelienė

Laisvės troškimas ir kova už ją - išlieka. 1831-ieji, 1863-ieji, 1918-ieji, 1945-ieji, 1991-ieji. Ir priešas tas pats, ir kova ta pati.

Skambėjo gaudžios ir gražios partizanų dainos po parlamento rūmų skliautais, susikaupe jų klausėsi jauni kariai. Įvairių jų čia yra - ir visai jaunučių ir pagyvenusių. Štai prienietis Virginijus Deltuva prieš pusantų metų pabėgo iš sovietinės armijos, gydėsi sugadintus nervus psichoneurologinėje ligoninėje.

„Aš negalėjau pakęsti, kad jie mane niekina. Aš juk lietuvis“ - kalbėjo tada su ašaromis akyse spausdamas kumščius vaikas. O dabar, kuriantis Lietuvos

kariuomenei, atėjo į ją savanorių.

Ne jaunystės romantika, bet pareiga ir atsakomybė už Tėvynės likimą privertė užsivilkti karinę uniformą ir vilnietį inžinierių Joną Rimkevičių. Tęsdamas amžiną atsilį tėvo, 1918-ųjų metų savanorio, kelią, jis paliko mėgstamą darbą ir nuėjo ten, kur šaukė Tėvynė, kaip ir daugelis kitų vyrų, kurie žino, kad jų svarbiausia pareiga ir garbės reikalas - ginti Tėvynę. Jie tiki, kad laimės jų ryžtas ir meilė prieš blogi ir neapykantą. Jie tiki, kad Dievas globoja teisius. Todėl ir stojo į kovą prieš tankus plikomis rankomis, bet Tėvynės meilės pilnomis širdimis.

Brangieji tautiečiai, prisidėkite prie tos šventos kovos savo maldomis ir tikėjimu viltimi. Nugalės Lietuva, nugalėsite ir Jūs.

(T.Ž. 1991.V.28, Nr. 22(2153))

Su „Meile“ iš Vietnamo

Turbūt niekas, iš tūkstančių rusų Vietname, neturėjo tokio atsakingo darbo kaip Igor Korosenkov. Tas ekspertas balzamuotojas buvo atsakingas už mirusio Vietnamo prezidento Ho Chi Minh kūną, patalpintą Ba Dinh aikštės mauzoliejuje Hanoi mieste. Nežiūrint į darbo svarbumą ir vietnamiečių pagarbą savo tautos didvyriui, balzamuotojas buvo nužudytas vietinio, kuris nekenčia rusų. Šių metų gegužės mėn. 17 dieną, Igor mirė žiauria mirtimi nuo liepsnojančio ir prie kūno limpančio „Molotovo koktailio“. Bendras Vietnamo ir sovietų komunikatas pareiškė, kad suimtas nusikaltėlis yra nesveiko proto. Daugumas vietnamiečių žiūri į tą komunikatą skeptiškai, nes nepilnaprotis negalėtų sudaryti tokį komplikuatą „koktailį“ ir tuo labiau gauti rekalingas chemines medžiagas.

Ir vietoje užuojautos, nepasitenkinimas rusais vis didėja, nors spaudoje (Vietname) to nematyti, nes nepraleidžiama. Paprasti žmonės žiūri į rusus kaip ex draugus ir neturi jiems respekto, nes yra plačiai žinoma, kad sovietų ekonomija nėra ko geresnė už jų pačių. Reikalavimas mokėti už patėkanas 440 milijonų dolerių ir taip pat mokėti doleriais, kurių Vietnamas neturi, už naftą ir trąšas, taip pat neprisideda prie „komunistinio broliškumo“.

Nesenai du rusų studentai buvo smarkiai sumušti ir vienas iš jų sulaužyta ranka. Konfliktai dar daugiau paastrėjo, kai rusas mašina užmuše dvi vietnamietes. Sename Hanoi gatvių turguose, rusai yra koliojami ir apstumdomi. Daugiau apsišvietę vietnamiečiai juokiasi iš Lenino statulos, kuri buvo pastatyta

1987 m. Hanoi centrinėje aikštėje, ir vadina ją „Johnie Walker“, nes ji primena paveikslą ant whisky bonkos. Jie irgi pastebi, kad Lenino statula laiko vieną ranką kišenėje, mat, nori apsisaugoti nuo gudrių vietnamiečių kišenvagių. Pagal vakarų diplomatus, sovietų ambasados tarnautojai retai apleidžia pastatą ir lanko tik pigiausias parduotuves Hang Gai gatvėje. Pati atstovybė primena daugiau fortą, negu draugiškos šalies diplomatų namus.

Skaiciūs sovietų ekspertų yra dabar sumažintas nuo 14.000 iki 8000 ir tikimasi, kad šių metų pabaigoje paliks apie 6000. Iš likusių, dauguma dirba prie alyvos ieškojimo darbų Vung Tau pajūryje. Tarp kito, prietaringi vietnamiečiai tiki, kad nužudymas Korosenkovo yra dievų bausmė, nes jis balzamavo Dėdę Ho prieš jo norą. Mat, Dėdė Ho norėjo, kad jo kūnas būtų sudegintas ir pelenai išbarstyti po visą Vietnamą. Vytmas

Bolonijos universitetas suteiks Vytautui Landsbergiui garbės daktaro laipsnį

Emilijos-Romanijos regiono, Šiaurės Italijoje, viceprezidentas Giannantonio Mingozzi per spaudos konferenciją Bolonijoje pranešė, kad Bolonijos universitetas nutarė suteikti Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui garbės daktaro laipsnį, pasakė kad Vytautas Landsbergis galbūt spalio mėnesį atvyks į Boloniją priimti garbės daktarata. Emilijos-Romanijos regiono delegacija šiomis dienomis su oficialiu vizitu lankėsi Lietuvoje, susitiko su Aukščiausiosios Tarybos pirmininku, kitais Lietuvos valdžios atstovais, su jais svarstė galimybes išplėsti Emilijos-Romanijos regiono ekonominius ir kultūrinius ryšius su Lietuva. Delegacija betarpiškai susipažino su Lietuvos padėtimi, įsipareigojo informuoti Emilijos-Romanijos ir, apskritai, Italijos visuomenę apie lietuvių tautos siekimus atstatyti visiška nepriklausomybę ir apie sovietų pastangas sutrukdyti atkūrimą. Visi delegacijos nariai vieningai

PERTHAS

Pabaltiečiai atšventė 50-metų išvežtųjų į Sibirą sukaktį

Vakarų Australijos Pabaltiečių komiteto valdyba suruošė bendrą trijų tautų išvežtųjų į Sibirą ir kitus Sovietų Sąjungos kraštus minėjimą, kuris įvyko birželio 16 d., sekmadienį 3 val. po pietų, Latvių salėje Belmonte.

Minėjimą trumpu žodžių atidarė Pabaltiečių komiteto pirmininkas P. Cekanauskas ir pakvietė latvių ir lietuvių kunigus Rev. L. Mucinski ir kun. R. Rutkauską atlaikyti šiai dienai Invokacija ir kartu su dalyviais pasimelsti už tuos, kurie taip žiauriai prieš 50 metų nukentėjo nuo bolševikinio genocidinio teroro, kai buvo deportuojami iš trijų Baltijos valstybių Estijos, Latvijos ir Lietuvos virš 60,000 nekaltų žmonių į Sibirą. Dar prie maldų buvo prijungta malda, kurią skaitė kiekviena tauta savo kalboje, lietuviškai jautriai paskaitė tą maldele dr. G. Klimienė.

Toliau sėdė meninė programa, kuria išpildė latvių mišrus choras. Padainavo 6 daineles apie vežimus į tolimą Sibirą. Po programos buvo sugiedoti tautų himnai australų, estų, latvių ir lietuvių. Paskaita šiai dienai skaitė SL Adv. G. Colebatch L.B. Paskaita buvo labai ilga, bet įdomi, palietė visus 50 metų žiaurius įvykius.

P. Cekanauskas užbaigdamas minėjimo programą pakvietė visus kviestus svečius prie kavutės ir tuo pačiu laiku nuosirdžiai padėjo visiems dalyviams už atsilankymą į minėjimą.

B. Steckis

Pavergtųjų Tautų savaitė

Pavergtųjų Tautų komitetas praneša, kad liepos 21 d., sekmadienį 2.45 val. p.p. St. Georges Katedroje įvyks Ekumeninės visų tautybių pamaldos. O liepos 28 d., sekmadienį 2.45 val. p.p. King Parke įvyks visų tautybių eisena prie žuvusių karių paminklo, kur bus dedami vainikai žuvusiems kariams.

Pavergtųjų Tautų komitetas kviečia, taipogi visus lietuvius dalyvauti abejuose parengimuose su vėliava ir moterys apsirėnę tautiniais rūbais.

pripažino lietuvių tautos teisę atkurti nepriklausomą valstybę po keturiasdešimt penkerius metus užsitęsiosios svetimų okupacijos, įtikino visas politines partijas, kurių atstovai sudaro Emilijos-Romanijos regiono tarybą, visokeriopai paremti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bylą. Emilijos-Romanijos regioninė tarybą sudaro respublikonų, krikščionių demokratų, socialistų, kairiųjų demokratinės partijos, tai yra buvusių komunistų, dešiniųjų socialinio judėjimo ir žaliųjų atstovai. Per įvykusią regioninės tarybos viceprezidento spaudos konferenciją buvo rodomas iš atvežtas dokumentinis filmas apie sovietų kariuomenės kruvinus veiksmus Vilniuje šių metų sausio tryliktąją. Filmas giliai sukrėtė visus žiūrovus. LRTV

REMKIME TAUTOS FONDA.

nes tai yra pagrindinis pasauliniu mastu organizuotas lėšų telkimas kovai už Lietuvos valstybinę tautinę ir kultūrinę laisvę.

REMKIME LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ

nes čia sukaupti pinigai atiteks Lietuvai: kada išsivaduos iš pavergimo. Paremtam testamentiniu būdu būtina sąlyga įrašyti tikslų Tautos Fondo pavadinimą angliškai - Lithuanian National Foundation. Inc., (Tautos Fondas). Nepamirškime - remdami Tautos Fondą ir Lietuvos Laisvės Iždą - jungiamės su kovojančia Lietuva.

Tautos Fondo Atstovybė Melboure